

การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น
ในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล

Enhancing the Essential Digital Leadership Capabilities for Local
Administrators in Transition to the Digital Society

วันชัย สุขตาม¹ จิรายุ ทรัพย์สิน² สุรศักดิ์ ชะमारัมย์³

บทคัดย่อ

เนื่องจากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคตได้มุ่งไปสู่สังคมยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบนั้น กล่าวได้ว่าผู้บริหารท้องถิ่นถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความสำเร็จในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของผู้อย่างมากมายมหาศาล อีกทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้แก่องค์กรต่างๆ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้มีความสามารถในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นนั้นจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวและมีความพร้อมรับมือกับภาวะคุกคามและความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นให้สามารถนำพาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาก้าวหน้าสู่สังคมดิจิทัลตามมาตรฐานสากลต่อไป ดังนั้น บทความฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการนำเสนอให้เห็นถึงแนวทางในการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์ที่พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคม

¹ อาจารย์ประจำ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

² อาจารย์ประจำ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

³ อาจารย์ประจำ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

E-mail : Wanchai Suktam wanchai2526@srru.ac.th

ดิจิทัลจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลครอบคลุมใน 7 มิติคือ มิติการรับรู้ดิจิทัล มิติการมุ่งเน้นประชาชน มิติความสามารถในการเรียนรู้ มิติความสามารถในการปรับตัว มิติการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล มิติการยอมรับทางวัฒนธรรม และมิติการทำงานร่วมมือกัน

คำสำคัญ : ความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารท้องถิ่น, เทคโนโลยีดิจิทัล, สังคมดิจิทัล

Abstract

Due to the current and future social changes in the world, it is fully geared towards digital society. It can be said that local administrator is an important factor in driving local administrative organizations to success in transition to the digital society where digital technology has played an important role in the lives of many people. Moreover, digital technology has become an important tool that helps creating competitive advantage for various organizations, including local government organizations. Enhancing the digital leadership capabilities of local administrators in order to have the ability to use innovation and technology as a tool for local development is therefore important and essential for every local administrative organization to be an indicator of the ability to adapt and be ready to cope with threats and new challenges. Such actions will enable administrative organizations to continually progress to the digital society in accordance with international standards. Therefore, this article aims to present the guidelines for enhancing the essential digital leadership capabilities for local administrators in transition to the digital society. The results of the study found that local administrators who have succeeded in transition to the digital society need to be able to have digital leadership capabilities covered in 7 dimensions, including Digital Literacy, People Focus, Learning Agility, Adaptability, Data Driven, Cultural Dexterity and Collaborative.

Keyword : Digital Leadership Capabilities : Local Administrators : Digital Technology : Digital Society

บทนำ

สภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกในปัจจุบันและในอนาคตได้มุ่งไปสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital Society) อันเป็นสภาพสังคมที่มีการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของสังคมในแทบทุกด้าน สังคมยุคดิจิทัลจึงเป็นสังคมที่เน้นรูปแบบของการสื่อสารด้วยการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศมากขึ้นส่งผลทำให้การติดต่อสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น (Chamaram, 2019: 143) ซึ่งการเปลี่ยนผ่านมาสู่สังคมยุคดิจิทัลดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่กระตุ้นให้องค์กรภาครัฐมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนาและยกระดับภาครัฐในภาพรวมให้ก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ซึ่งทำให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และวิธีการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐมีลักษณะที่สำคัญอยู่ 3 ประการอันได้แก่ 1) Reintegration เป็นการบูรณาการการทำงานขององค์กรภาครัฐต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการกำกับควบคุมการบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ 2) Needs-based holism เป็นการปรับปรุงองค์กรภาครัฐเพื่อให้เกิดการให้บริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญต่อการนำความต้องการของพลเมืองมาเป็นศูนย์กลาง และ 3) Digitalization เป็นการใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการนำระบบบริหารสารสนเทศมาใช้ รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะเข้ามาแทนที่โดยวิธีการทำงานในรูปแบบเดิมๆ (The Secretariat of the House of Representatives, 2016: 2) เพราะฉะนั้น องค์กรภาครัฐจำเป็นต้องมีแผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานทุกหน่วยงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์กรภาครัฐหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน อีกทั้งนับวันยิ่งจะมีบทบาทและภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ รวมตลอดทั้งยังเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยที่รากฐานอีกด้วย (Chamaram, 2019: 254) โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ในการทำงานเพื่อ

ก้าวเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัลบนพื้นฐานการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบของการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICTs) มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางด้านการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ความพยายามในการพัฒนากระบวนการทำงานเพื่อก้าวเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัลด้วยการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นดูเหมือนจะทำให้การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัลต้องเผชิญหน้ากับประเด็นปัญหาและข้อจำกัดที่สำคัญต่างๆ อันได้แก่ การลงทุนทางนวัตกรรม การปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานและค่านิยมสาธารณะ ความสามารถเข้าถึงได้ ความเข้าใจได้ และการมีไว้สำหรับทุกคน ทำให้การบริการมุ่งเน้นเรื่องชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น รวมถึงการสร้างความพร้อมสำหรับอนาคต และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของผู้คนอย่างมากมายมหาศาล อีกทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้แก่องค์กรต่างๆ นั้น ปัจจัยด้านผู้บริหารท้องถิ่นถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ เพราะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นบุคคลที่มีศักยภาพจะสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการวิสัยทัศน์ และวิธีการบริหาร เพื่อให้ทันกับนโยบายเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยผูกเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานของ Sow และ Aborbie (2018) ที่ได้ยืนยันให้เห็นว่ารูปแบบภาวะผู้นำมีผลกระทบอย่างมากต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและการมีส่วนร่วมของพนักงาน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของความพยายามในการเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับกับงานของ Kieser (2017) ที่พบว่าภาวะผู้นำและวัฒนธรรมการเรียนรู้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อองค์กรดิจิทัลและด้านวัฒนธรรมของมาตรวัดความเป็นองค์กรดิจิทัล

การพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership Capabilities) จึงถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล เนื่องจากยอมรับกันโดยทั่วไปในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติว่าผู้นำ (Leader) มีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์กร โดยเป็นบุคคลซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การบรรลุผลตามเป้าหมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าวจากสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่งจนนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital Society) อย่างเต็มรูปแบบเช่นนี้นั้น ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ถือเป็นทางเลือกของผู้นำที่มี

ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมยุคดิจิทัลเป็นอย่างดี โดยภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะของการผลักดันให้เกิดการออกแบบสถาปัตยกรรมด้วยการนำเครื่องมือทางดิจิทัลมาใช้สำหรับการออกแบบดังกล่าว (Zupancic et al., 2016) จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความเหมาะสมกับขนาดขององค์กรที่ผู้นำได้ทำการบริหารอยู่ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความคิดมีการวางแผนวางกลยุทธ์มีการปรับแผนผังองค์กร บุคลากรในองค์กร เพื่อให้เท่าทันกับเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาองค์กร พ้องการเข้าสู่การแข่งขัน และสามารถดำรงอยู่กับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ (Sunkpho, Juntiwarakij and Udeerum, 2017: 2) ภาวะผู้นำดิจิทัลจึงมิได้เป็นเพียงแค่การสร้างทักษะและความสามารถต่อการรับรู้แบบดิจิทัลเท่านั้น หากแต่ยังมีความเกี่ยวข้องกับการปลูกฝังความเข้าใจในแง่ที่ว่าเครื่องมือและวิธีการแบบดิจิทัลสามารถช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสิ่งที่ท้าทายที่กำลังเผชิญหน้าอยู่นั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม (Local Government Association, 2015: 9) ยิ่งไปกว่านั้น ผู้นำดิจิทัลก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเข้าใจด้วยว่าเทคโนโลยีมีกลไกการทำงานอย่างไร หากแต่จะต้องเรียนรู้ในแง่ที่ว่าจะใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความแตกต่างและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับองค์กรได้อย่างไร

ในบทความฉบับนี้ คณะผู้เขียนจึงต้องการนำเสนอให้เห็นถึงการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล โดยเริ่มต้นด้วยความพยายามนำเสนอให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับประเด็นความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล ในประเด็นดังกล่าวนี้จะพยายามชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับการยกระดับภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล พร้อมกันนั้นก็ได้พยายามที่จะนำเสนอให้เห็นถึงแนวทางในการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจตามลำดับที่จะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล

สำหรับประเด็นหัวข้อการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัลที่จะกล่าวถึงในส่วนนี้นั้น ประกอบด้วยการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับการยกระดับภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล ดังมีสาระที่น่าสนใจดังนี้

1. การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลกับการยกระดับภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

เนื่องจากสภาพสังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนับตั้งแต่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมาด้วยแรงขับเคลื่อนที่สำคัญหลายประการอันส่งผลทำให้สังคมได้เปลี่ยนผ่านมาสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital Society) อย่างเต็มรูปแบบ โดยสังคมยุคดิจิทัลเป็นสังคมที่มีการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมทุกด้านอันเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่จะทำให้ผู้คนในสังคมทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เทคโนโลยีดิจิทัลได้พัฒนาอย่างรวดเร็วมาจนเกิดแอปพลิเคชันใหม่ ๆ กำลังเปลี่ยนรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในสังคม แรงผลักดันที่ทำให้เกิดสื่อสังคมออนไลน์นั้นมาจาก “สังคมดิจิทัลเต็มรูปแบบ” ซึ่งถูกพัฒนาเพื่อให้นักชนวัยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้โดยตรง โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการสนทนา ปัจจุบันรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น Facebook Line เป็นต้น (Promsathien, 2017: 52) โดยสังคมดิจิทัลจะก่อให้เกิดลักษณะสำคัญอย่างน้อย 4 ลักษณะกล่าวคือ 1) เกิดนวัตกรรมทางเทคโนโลยีนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของความรู้ 2) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้เพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นในฐานะที่เป็นผู้สร้างผู้กระจาย และผู้นำความรู้ไปใช้ 3) มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญสำหรับการจัดการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ ซึ่งรวมถึงการประมวลผล การเก็บรักษา การถ่ายโอน และการสื่อสารข้อมูล และ 4) เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่หลากหลาย อาทิ การให้ความสำคัญกับการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการทำงาน เป็นต้น (Wichienpanya, 2014: 97-98) ทั้งนี้ บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตมีศักยภาพที่จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และให้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น รวมถึงยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการเปิดใช้งานนวัตกรรมและวิธีการทำงานใหม่ ๆ สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง

ประชาชน ชุมชนและรัฐบาลท้องถิ่นที่เข้มแข็ง ช่วยให้เกิดการปรับปรุงการสื่อสารและความร่วมมือในการทำงานบริการสาธารณะ ตลอดจนช่วยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่อย่างมากมายมหาศาล (Thornton, 2014: 5)

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขของการเปลี่ยนผ่านมาสู่สังคมยุคดิจิทัลดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่กระตุ้นทำให้องค์การภาครัฐมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนาและยกระดับภาครัฐในภาพรวมให้ก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) มากขึ้นเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในนโยบายสาธารณะที่หลากหลาย การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเป็นลักษณะของการออกแบบและการปรับเปลี่ยนบริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัลโดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทหลักที่สำคัญ สำหรับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยที่ว่า “ยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานมีการทำงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง” ในการยกระดับขีดความสามารถเชิงดิจิทัลของภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลดังวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินการ 4 ประการ ได้แก่ (Electronic Government Agency Public Organization) (EGA), 2017: 44-46)

1) การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (Government Integration) เพื่อให้สามารถเห็นข้อมูลประชาชนเป็นภาพเดียวที่สมบูรณ์ ใช้บริการทางเทคโนโลยีร่วมกัน และใช้บริการภาครัฐแบบครบวงจร ผนึกเดียว

2) การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม (Smart Operations) ประหยัด และคุ้มค่า โดยมีการเชื่อมต่อระหว่างเครื่องมืออุปกรณ์ มีระบบการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) รวมตลอดจนทั้งการมีเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics)

3) การยกระดับงานบริการภาครัฐให้ตรงกับความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Citizen-centric Services) โดยภาครัฐจะต้องรักษาสมดุลระหว่างความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ข้อมูลของประชาชน และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ

4) การขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่รัฐบาลดิจิทัลในทุกระดับของบุคลากรภาครัฐ ซึ่งรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงองค์กรในขั้นตอนการทำงาน เทคโนโลยี และกฎระเบียบ (Driven Transformation)

ยกระดับภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการทำงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ 1 วิสัยทัศน์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย

ที่มา: Electronic Government Agency (Public Organization) (EGA) (2017: 44)

ดังนั้น จะเห็นว่าเมื่อโลกเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัลที่สภาพสังคมมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของสังคมในแทบทุกด้าน การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางความคิดในทุกภาคส่วนจึงเกิดขึ้น โดยเฉพาะภาครัฐไทยได้เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินทั้งด้านการให้บริการแก่ประชาชน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้

หลากหลายมิติไม่ว่าจะเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้เพิ่มรายได้การเข้าถึงบริการของภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้ภาครัฐได้รับประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัล องค์กรภาครัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนาและยกระดับภาครัฐในภาพรวมให้ก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน และก้าวทันความเปลี่ยนแปลงในเวทีโลก (The Secretariat of the House of Representatives, 2016: 1; Chamaram, 2019: 143)

2. ความท้าทายสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล

ผลพวงของการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมยุคดิจิทัลที่ผู้คนดำรงชีวิตด้วยการใช้งานแบบดิจิทัลไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อตรงต่อองค์กรต่างๆ ที่อยู่ในภาคธุรกิจเท่านั้น หากแต่ยังได้มีผลกระทบต่อองค์กรภาครัฐทุกแห่งจนก่อให้เกิดการยกระดับภาครัฐในภาพรวมให้ก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ถูกผลักดันให้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้เหมาะสมและก้าวทันโลกด้วยการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถยกระดับงานบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชนที่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดดังเช่นกรณีของประเทศอังกฤษที่สะท้อนให้เห็นว่าพลเมืองอังกฤษส่วนใหญ่มีการใช้และได้รับประโยชน์จากบริการดิจิทัลเป็นอย่างมาก โดยปัจจุบันพบว่า ประชากรในสหราชอาณาจักรจำนวน 79 เปอร์เซ็นต์ที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเพิ่มขึ้นจาก 59 เปอร์เซ็นต์ในปี ค.ศ.2005 นอกจากนี้ยังพบว่า ประชากรในสหราชอาณาจักรกว่า 63 เปอร์เซ็นต์มีการใช้บริการธนาคารออนไลน์ (online banking services) เป็นต้น (Thornton, 2014: 9) จากกรณีตัวอย่างดังกล่าวย่อมที่จะเห็นว่าเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีผลกระทบอย่างมากต่อแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ดังนั้น สิ่งที่ต้องถือว่าเป็นโอกาสและความท้าทายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัลที่มีอาจหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงได้คือ การลงทุนทางนวัตกรรม การปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานและค่านิยมสาธารณะ ความสามารถเข้าถึงได้ ความเข้าใจได้ และการมีไว้สำหรับทุกคน เช่น สิทธิในการใช้บริการดิจิทัล การมีข้อมูลและบริการที่เข้าถึงได้ และเข้าใจได้ง่าย เป็นต้น ทำให้การบริการมุ่งเน้นเรื่องชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น เช่น การรับประกันข้อมูลและบริการที่ปลอดภัย เป็นต้น และที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือ การมี

ความพร้อมสำหรับอนาคตได้แก่ การปรับปรุงวาระการประชุมอย่างน้อยปีละครั้ง การทบทวนโครงการต่างๆ ที่ดำเนินอยู่ รวมถึงการมองหาความร่วมมืออย่างกระตือรือร้นกับสภาพแวดล้อม (Digitaleoverheid, 2018) ทั้งหมดทั้งมวลที่กล่าวมาเหล่านี้เป็นประเด็นความท้าทายสำคัญสำหรับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล

ด้วยเหตุนี้ การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับประเด็นและความท้าทายที่สำคัญซึ่งเกิดขึ้นในสังคมยุคดิจิทัลเหล่านี้จึงควรจะต้องให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารท้องถิ่น เนื่องจากว่าความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership Capabilities) เป็นกลุ่มพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารท้องถิ่นพึงต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จคล่องตัวด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวและมีความพร้อมรับมือกับภาวะคุกคามและความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นให้สามารถนำพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาก้าวหน้าสู่สังคมดิจิทัลตามมาตรฐานสากลต่อไป

แนวทางในการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล

สำหรับแนวทางในการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลนั้นสามารถจำแนกออกได้เป็น 7 มิติที่สำคัญอันประกอบไปด้วยมิติประการแรกคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการรับรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) มิติประการที่สองคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการมุ่งเน้นประชาชน (People Focus) มิติประการที่สามคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการเรียนรู้ (Learning Agility) มิติประการที่สี่คือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) มิติประการที่ห้าคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven) มิติประการที่หกคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการยอมรับทางวัฒนธรรม (Cultural Dexterity) และมิติประการที่เจ็ดคือ การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำ

ดิจิทัลในมิติการทำงานร่วมกัน (Collaborative) (Hearsum, 2015; Elvington, 2017; Elliott, 2017; De Smet, Lurie and St George, 2018: 8; Sahyaja and Rao, 2018: 741) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. *การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการรับรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)* กล่าวคือ การรับรู้ดิจิทัลเป็นพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ (Office of the Civil Service Commission (OCSC), 2019) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการรับรู้ดิจิทัลจึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้เป็น 1) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่หลากหลายตั้งแต่เทคนิคขั้นพื้นฐานไปจนถึงไปถึงเทคนิคขั้นสูงสำหรับการเข้าถึงและใช้ความรู้ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (word processor) การใช้โปรแกรมค้นหา (search engine) การใช้งานอีเมลในการติดต่อสื่อสาร รับส่งจดหมาย และไฟล์ประเภทต่างๆ เป็นต้น 2) มีความสามารถในการเข้าใจ บริบทและสามารถประเมินสื่อดิจิทัล เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอะไรที่ได้ดำเนินการลงไปและพบบนโลกออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความสามารถในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อดิจิทัลประเภทต่างๆ และ 4) มีความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นที่ต้องการข้อมูลดังกล่าวได้

2. *การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการมุ่งเน้นประชาชน (People Focus)* กล่าวคือ การมุ่งเน้นประชาชนเป็นความสามารถในการเข้าใจความต้องการของประชาชนและสามารถตอบสนองต่อสิ่งที่มีอิทธิพลต่อประชาชนได้อย่างเหมาะสม รวมถึงลดจนถึงวิธีการที่ประชาชนใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้ผู้นำที่ยิ่งใหญ่ในสภาพแวดล้อมดิจิทัลจะเอาใส่ใจในการทำ ความเข้าใจมุมมองของประชาชน และตัดสินใจปรับกลยุทธ์ด้วยความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน โดยผู้นำจะปลูกฝังความคิดดังกล่าวเช่นนี้ให้กับสมาชิกทุกคนที่อยู่ในทีม (Elvington, 2017) ทั้งนี้ระบบบริหารจัดการขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป้าหมายอยู่ที่การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะผู้รับบริการ ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการมุ่งเน้นประชาชนจึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้คือ 1) มีความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของประชาชน และ 2) มีความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเหมาะสม

3. *การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการเรียนรู้ (Learning Agility)* กล่าวคือ ความสามารถในการเรียนรู้เป็นความสามารถในการใช้บทเรียนที่ผ่านมากับสถานการณ์ใหม่และสถานการณ์ในอนาคต ผู้นำที่ยิ่งใหญ่จะต้องรู้ว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต้องการการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และการเรียนรู้นี้อาจมาจากแหล่งและประสบการณ์ที่หลากหลาย สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้นำที่ยิ่งใหญ่เชื่อว่าผู้คนสามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ (Elvington, 2017) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการเรียนรู้จึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้คือ 1) มีความสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ 2) มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความสามารถในการสร้างเปลี่ยนแปลง 4) มีความสามารถเข้าใจในผลต่างๆ ที่เกิดขึ้น และ 5) มีความสามารถในการตระหนักรู้ตนเอง

4. *การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการปรับตัว (Adaptability)* กล่าวคือ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในยุคสังคมดิจิทัลมีลักษณะที่ดำเนินเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก และจะยิ่งทวีคูณมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหาร โดยความสามารถในการปรับตัวเป็นความสามารถในการปรับให้เข้ากับสภาพใหม่ได้เป็นอย่างดี (Hearsum, 2015) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติความสามารถในการปรับตัว จึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้คือ 1) มีความสามารถในการจัดการตนเองอย่างเหมาะสมทั้งในด้านการบริหารจัดการเวลา การสร้างแรงจูงใจ ฯลฯ 2) มีความสามารถในการตัดสินใจบนข้อมูลที่สนับสนุน 3) มีความสามารถในการเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ อย่างกล้าหาญ 4) มีความสามารถในการคิดบวกและมองโลกแง่ดี และ 5) มีความสามารถในการเปิดรับแนวคิดใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี

5. การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven) กล่าวได้ว่าการปรับเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัลนั้นต้องการทำให้องค์กรมีลักษณะเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven Organization) ซึ่งจะทำให้มีข้อมูลในวิธีการที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงเพื่อให้สามารถระบุวิธีในการสร้างรายได้ และสร้างรูปแบบองค์กรใหม่ เพื่อสร้างช่องทางรายได้ สิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ได้เรียกร้องให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการลงทุนและดำเนินการแพลตฟอร์มข้อมูลใหม่ในอนาคต ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่ต้องการจากที่ใดก็ตามที่ถูกเก็บไว้ภายในหรือภายนอกองค์กร (Elliott, 2017) การขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเป็นความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงการตัดสินใจและประสิทธิภาพขององค์กร ผู้นำที่ยิ่งใหญ่ในสภาพแวดล้อมดิจิทัลจะเข้าใจว่าข้อมูลประเภทใดที่มีความเกี่ยวข้อง โดยจะทำการค้นหาข้อมูลตามความเหมาะสม รวมทั้งมีการนำข้อมูลนั้นๆ ไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Elvington, 2017) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการขับเคลื่อนด้วยข้อมูลจึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้เป็นคือ 1) มีความสามารถในการจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ และ 2) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นอย่างดี

6. การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการยอมรับทางวัฒนธรรม (Cultural Dexterity) กล่าวได้ว่า หากผู้นำในสังคมยุคดิจิทัลมีความจำเป็นต้องการบรรลุผลทางธุรกิจในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงและสภาพแวดล้อมข้ามวัฒนธรรมการทำงานจากระยะไกลจะเป็นบรรทัดฐานที่ต้องสร้างระดับความไว้วางใจเมื่อต้องจัดการกับผู้คน ความสามารถในการทำงานร่วมกับความหลากหลายวัฒนธรรมและเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรมเหล่านั้นมีความจำเป็นต่อความสำเร็จของผู้นำยุคดิจิทัล (Elvington, 2017) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการยอมรับทางวัฒนธรรม จึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้เป็นคือ 1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับหลายวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี และ 2) มีความสามารถในการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม

7. การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการทำงานร่วมมือกัน (Collaborative) กล่าวคือ การทำงานร่วมมือกันเป็นความสามารถในการเป็นผู้นำอย่างมีส่วนร่วมกับผู้อื่นอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และจริงใจ (Elvington, 2017) การทำงานร่วมมือ

กันเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จสำหรับภาวะผู้นำดิจิทัล แต่การทำงานร่วมมือกันนั้นเป็นไปได้หากปราศจากซึ่งเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนร่วมของแต่ละบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม ตลอดจนพันธะผูกพัน (George, 2018) ทั้งนี้ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ากระแสของความตื่นตัวในการรวมตัวกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นโดยลำดับ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงแห่งเดียว ไม่สามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจาก ภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ อยู่ในสภาวะทับซ้อนครอบคลุมพื้นที่ท้องถิ่น ข้างเคียงด้วย จึงส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้โดยลำพังทำให้มีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว (Supsin, Suktam and Chamaram, 2018: 320) ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการทำงานร่วมมือกันจึงต้องเน้นพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อไปนี้คือ 1) มีความสามารถในการมีส่วนร่วม 2) มีความสามารถในการสร้างความไว้วางใจ และ 3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นต่างๆ (Redmond, 2016: 82)

ภาพที่ 2 การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในยุคเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล
ที่มา: สังเคราะห์โดยคณะผู้เขียน

บทสรุป

การที่สังคมโลกได้เปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) ที่เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของผู้คนในโลกพลิกโฉมเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงเป็นต้นว่าการค้า การดำเนินธุรกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม การขนส่ง การเมืองการปกครอง รวมถึงการบริหารราชการแผ่นดินนั้นส่งผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและข้อจำกัดที่สำคัญต่างๆ หลายด้านไม่ว่าจะเป็นการลงทุนทางนวัตกรรม การปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานและ

ค่านิยมสาธารณะ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้เหมาะสมและก้าวทันโลกด้วยการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาสนับสนุนการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่เหมาะสม ทั้งนี้ผู้บริหารท้องถิ่นถูกมองว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความสำเร็จในยุคสังคมดิจิทัล เพราะฉะนั้นแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรต้องให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นโดยจะต้องครอบคลุมอย่างน้อยในมิติต่างๆ 7 มิติ ประกอบด้วย การเสริมสร้างความสามารถภาวะผู้นำดิจิทัลในมิติการรับรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) มิติการมุ่งเน้นประชาชน (People Focus) มิติความสามารถในการเรียนรู้ (Learning Agility) มิติความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) มิติการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven) มิติการยอมรับทางวัฒนธรรม (Cultural Dexterity) และมิติการทำงานร่วมมือกัน (Collaborative) เพื่อให้มีความพร้อมรับมือกับภาวะคุกคามและความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นๆ จนให้สามารถนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาก้าวหน้าสู่สังคมดิจิทัลตามมาตรฐานสากลได้อย่างเป็นผลสำเร็จในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- Chamaram, S. (2019). **Contemporary Issues on Public Policy and Public Management**. Bangkok: Forepace Publishing House.
- De Smet, A., Lurie, M., and St George, A. (2018). **Leading agile Transformation : The new capabilities leaders need to build 21st-century organizations**. McKinsey & Company.
- Digitaleoverheid. (2018). **Opportunities and challenges in the digital society**. [Online] <https://www.digitaleoverheid.nl/wp-content/uploads/sites/8/2018/10/agenda-digitale-overheid-Infographic-engels.pdf> [March 22, 2019]
- Electronic Government Agency (Public Organization) (EGA). (2017). **Thailand Digital Government Development Plan 2017-2021**. Bangkok: Bolliger and Company (Thailand).

- Elliott, T. (2017). **Digital Leadership: A Six-Step Framework For Transformation**. [Online] <https://www.digitalistmag.com/cio-knowledge/2017/10/11/digital-leadership-6-step-framework-for-transformation-05403049> [March 22, 2019]
- Elvington, S. (2017). **Evolving Leadership for the Digital Age**. [Online] <https://blogs.oracle.com/sandy/evolving-leadership-for-the-digital-age> [March 22, 2019].
- George, S. (2018). 3 Characteristics of the New Digital Leader Mindset. [Online] <https://www.gartner.com/smarterwithgartner/3-characteristics-of-the-new-digital-leader-mindset/> [March 22, 2019]
- Hearsum, S. (2015). “**How to develop digital leadership capability**”. Strategic HR Review, Vol. 14 Issue: 5
- Local Government Association. (2015). **Developing local digital leadership skills and capacity**. London: Local Government Association.
- Office of the Civil Service Commission (OCSC). (2019). **Digital literacy**. [Online] <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp> [March 22, 2019]
- Promsathien, T. (2017). “**Marketing 4.0 era and the lifestyle of consumers in the digital age society**”. *Sripathum Academic Journal, Chonburi*. 14 (2): p.48-53.
- Redmond, K. (2016). **Indicators 21st century leadership skills for basic education Administrators**. Dissertation (Ed.D), Educational Administration, Mahamakut Buddhist University.
- Sahyaja, Ch., and Rao, K.S. (January 2018). “**New Leadership in the Digital Era A Conceptual Study on Emotional Dimensions in Relation With Intellectual Dimensions**”. *International Journal of Civil Engineering and Technology (IJCIET)*. 9 (1): p.738–747.

- Sunkpho, J., Juntiwarakij, S. and Udeerum, S. (2017). **DIGITAL LEADERSHIP A CASE STUDY: ENTERPRISE IT AND IT-RELATED ORGANIZATIONS IN BANGKOK AND ITS VICINITY.** [Online] <http://cio.citu.tu.ac.th/cio2017/wp-content/uploads/2017/08/04-2407.pdf> [March 22, 2019]
- Supsin, J., Suktam, W. and Chamaram, S. (2018, July-December). **“The Issues and Challenges of Public Service Provision for Local Administrative Organizations in the Context of Global Change in the 21st Century”.** Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University, 5(2): p.311-324.
- The Secretariat of the House of Representatives. (2016). **Thai Government Sector and Stepping into the Digital Government.** Bangkok: The Secretariat of the House of Representatives.
- Thornton, J. (2014). **Local Government in the Digital Age: A Local Government Knowledge Navigator Evidence Review.** Local Government Knowledge Navigator.
- Wichienpanya, S. (July – December 2014). **“Digital Content Asset Management : The Challenge for Organizations in the Knowledge based Economy and Society”.** *Rangsit Journal Informatics.* 20 (2): p.96-110.
- Zupancic et all. (August 2016). **Digital Leadership. Conference Paper .** August 2016: p.63-68.